

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Versecz, laktanya-utca 1064. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb irások különben özv. Kirchnerné hívtatott és rendelés irójában (az Andrassy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Hívtatott díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

VI. évfolyam.

Vasárnap 1897. évi január 24-én. 31-én 5 szám.

Meghívó.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesülete
rendes évi

XII. közgyűlését

február hó 2-án kedden délelőtt 11 órakor tartja meg a magy. kir. állami főreáliskola rajztermében (Uri-utca, bejárástól balra, I. emelet, 17 szám), melyre az egyesület t. cz. tagjai ezennel tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. A választmány jelentése.
3. Pénztárnoki jelentés.
4. Számvizsgálók jelentése.
5. Indítványok.

Megjegyeztetik, hogy az alapszabályok 14. §-a értelmében: «Egyes tagoknak az alapszabályok megváltoztatására vonatkozó indítványai 40 nappal a közgyűlés megtartása előtt az egyesületi elnöknek írásban beterjesztendők.»

Kelt Verseczen, 1897. jan. 4-én.

Hazafiúi tisztelettel

Dr. Seemayer Károly,
egyl. elnök.

Perjéssy Lajos,
egyl. titkár.

Midőn a magyar nyelvterjesztő egyesület XII. közgyűlésére szóló meghívót lapunk honlókán közöljük, szívesen veendik lapunk barátaí és tisztelt olvasói, ha ahhoz egy kis elmékedést is csatolunk.

Ismeretes dolog, hogy e hont Árpád apánk ideje óta „Magyarország” elnevezés alatt ismeri a világ. Az elnevezés szerint ennek a

honnak tehát magyarnak is kellene lennie. Koronája a Halbsburg Dynastia koronáinak legfényesebbike, büszke ékessége a király fejének, lakói fennen hirdetik, hogy ők magyar polgárok, a nem magyar anyanyelvük nem egyszer még azt is, hogy a született magyaroknál is jobb hazafiak. — Igen természetesen: „ubi bene ibi patria” mondja egy idegenből származott szülő ige, annyit tesz: „a hol jól megy a dolgom, ott van hazám!” Következtetés, hogy ezen a magyaroknál is lelkesebb hazafiaknak itt jó dolguk van, mert az igaz magyar közmondás így hangzik: „áldjon vagy verjen sors keze, itt élne halnod kell!” — Ha tehát „Magyarország”, akkor e honnak, elnevezése szerint, magyarnak is kellene lennie. Ámde ha keressük vidékünkön a magyarokat, ezeket csak azon gyenge számú intelligens elemekben találjuk, a kik a korszellemmel haladva, megtudták tartani magyar jellegüket a kényszerítő körülmények dacára is, vagy hivatali állásuknál fogva, magyar vidékről kerültek hozzánk. Maga a nép egészen, az iparos és kereskedő osztály legnagyobb részben még ma is idegen. Nem beszéli a magyar nyelvet s van rá eset, hogy érzelm-világában ellenszenvet, gyűlöletet táplál minden iránt a mi magyar.

Legfurcsább az, hogy míg a mi tájainkról Ausztriába vagy a külföld bármely országába elkerülő mesterlegény, az ottani legény egyletekben és úgynevezett „Herbergeken” magát magyarnak vallja, s ott csak is magyar pajtasok közt érzi jól magát; — addig itthon, ebben az idegen néptömegben az, ki magát magyarnak vallja, sokszor ki van téve az ellenszenvből folyó rossz akaratnak, az alkalmi haszonélvezet kizsákmányolásának.

Hajdanában másként volt ez, a magyar nemzet, a magyar czimer árnyában biztos nemhelyet találtak az idegen nyelvűek, a török atrocitások elől menekülő szerbek, a német apró fejedelemségek abszolút zsarnok kormányát ott hagyó németek letelepültek éven át magyar vér áztatta tereinken, s a magyar, ősi

hagyományos szokás szerint, testvérként ölelte őket kebelére, — ölelné ma is, ha lehetne; de ők ma megvetnek bennünket. Ma ők külön jogokat követelnek, az az ki akarnának verni bennünket a magunkéból. A helyett, hogy közösen működne az ezer év óta államfentartó magyar nemzettel, hogy igazán magyar legyen Magyarország és ne csak szóval, hanem tettel is a született magyaroknál is nagyobb magyar patrióták lenni igyekezzenek, — mit látunk? — szervezkedéseket, hogy külön kompakt, elszigetelő társadalmakat alakítsanak maguknak. — Ma alapítanak amott speciális oláhbankot, emitt fölmerül egy bodros fürtű (Kraushaar) apostol prédikálva a különben hazafias németeknek, hogy ne engedjék magukat erőszakosan magyarosítani, majd kigyót békát kiáltanak szerb lapok egy a korszellem vezérelte püspökre, hazafias működéséért, — majd ismét összefogódzva támad egy új német lap szerb radikálisok érdekében, magyarázva a nemzetiségi magyar törvényeket.

Tisztelt olvasóink tudják, hogy a nemzetiségi kérdés politikailag el van intézve — és pedig a nemzetiségek előnyére, a magyar törvényhozás útján, — társadalmilag biz az elintézve nincs.

A különböző nemzetiségek magas hullámmal járó itteni tengerében a magyarság bizony csak parányi szigethez hasonlítható; vannak e világitó tornyai a magyar szellem számára, melyek köré tömörülhetne? — Biróságok, hivatalok, teljesítik adminisztratív kötelességeiket, hatásuk a társadalmi életre bár mily nagy legyen is, a magyar kultura terjesztését tekintve igénybe nem vehetők; a községi adminisztráció, — hisz ép az az „Eris almája” melyet minden nemzetiség elkapni óhajtana, — az majd legutoljára lesz magyar, bár miként igyekezzenek is vezérférfiai a magyar élet meghonosításán. Ez a dolog természetében fekszik, ha lesz magyar társadalm a városnak, magyarok lesznek közgyűlései is, — jelenleg ugyan azok-

Tárcza.

Gyűrött lelkek.

Írta: Gérecz Károly.*

Az Istenre kérem, menjen el, hagyjon békét; távozzék, ne lássuk többé egymást soha! Felejtsem el; talán ön még mást, a kit jobban fog szeretni, mint engem, ön még nagyon boldog lehet. Menjen az Istenért! Ne tegyen ön engem szerencsétlenné! Istenem, Istenem, miért is áll ön utamban!

E szavakat térden állva, zokogva mondta egy fiatal nő. Kék szemeit oly esdekelve emelte az előtte álló fiatal emberre, ki komoran, mint egy szobor, halálfehér arczczal állott előtte némán, mozdulatlanul.

— Jól van Margit, mondá tompán, szinte rekedt hangon, melyet a fájdalom fojtott vissza, jól van, nem fogsz többé látni! Tudtam, hogy nem halgatsz reám, tudtam, hogy ez utolsó kérésemet, hogy még egyszer lássalak, nem fogod megtagadni. Ezt nem lehetett tenned! Hiába tehát minden? Nem látod be, mennyivel boldogabbak lehetnénk mi ketten? Ha tervemet elfogadnád? Ha együtt mennék el?! Ha itt hagyónk szüleidet! Hiszen ugy is maradna még

* Királyi főreáliskolánk egykori tanárának jelen elbeszélése először a „Kassai hírlapok és írók Almanach”-jában jelent meg. Szerk.

nekik egy gyermekük! Vigasztalódnának a másikon. S évek mulva talán megbocsátának; de ki marad nekem? Nem látod, mily ködös, szürke lesz előttem e világ!

Hullámzó mellén, mintha lészoritani akarná, kapocsként fonta össze karjait. Majd lassan félre fordult, szemei az ablakon át, túl a sárguló lombokon, a dértől fehérés mezőkön, a novemberi horizon fatyolán akartak keresztül hatolni keresve valamit, maga sem tudta mit, talán az utat, az utat...

A csendes zokogásra felriadt.

— Margit! Szeretted?! Valóban szeretted?!

— Óh, nagyon! nagyon Szerettedek!

— Miért nem akarsz hát nőmmé lenni?!

— Ne kérdezd! Nem lehet, nem lehet!

— Mást szeretsz, vagy szeretted?!

— Nem, nem, nem! ismétli félig magán-

kívül, összetörve remegő ajkakkal, fázva léleken és testben.

Hideg ujjai, görcsösen ragadták meg a férfi karjait, ki lassan magához vonta, melengettette. Szemei lezárultak s szöke feje odahanyatlott annak vállaira. Egy hosszú csókban olvadtak össze.

— Margit?! szolt ismét, nem tisztelsz. nem becsülsz te engem eléggé?

— Mint az Istenemet!

— Nem vagyok elég gazdag, jobb partiera számítás?! Nagyravágyasod azt hiszed más jobban be fogja tolni?

— Nem, nem, senki, soha!

— Nem fogsz soha senkihez férhez menni?

— Nem tudom. Nem, nem még sokáig nem.

— Meddig nem?

— Nem tudom. S engesztelésül a tagadó

válaszért mintha bocsánatot kérne, közelebb simult hozzá, szeretve, vagyva nyujtá ajkait, melyet a férfi keserűséggel vegyes gyönyörrel szívott soká, soká...

— Valami titkod van?! Beteg vagy?!

Hiszen tudod mily végtelen szeretlek; a számból etetnélek, ha halálos, gyilkoló kórban volnál s életemet apolásoddal kellene töltenem?!

— Nem, nem?

— Próbára akarsz tenni?! Hát nem volt elég öt év, hiszen az egész élet alig négy-ötször annyi?!

Nem bizol bennem? Azt hiszed meg fogok valaha változni? Nem vagy elég gazdag hozzám? Nincs annyi vagyonod, mint hirlík?

— Tízszor annyi van.

Tornay Sándor megallott, kifogyott minden kérdésből; minden lehető megkísérlett, végig gondolt, végig szaladt mindenben s nem tudott e circulus vitiosusból kimenekülni. Margit szép volt, szülei imádták, semmiféle kényszert nem gyakoroltak reá, oda adtak volna a legelső komdusnak, ha leányuk szereti s ő hozzá még sem akar menni? Tehat épen azért nem megy hozzá mert nagyon szereti?! Érthetetlen hihetetlen talány volt ez, melyet nem tudott megérteni

ban még egy árva magyar szó sem hallható. Marad az iskola és a templom. Az állami főreáliskola minden erejét megfeszítve, dagadozó vitorlákkal halad; a községi népiskolák nagy léptekkel igyekeznek utolérni a senkire sem várakozó kort; — a felekezeti szerb iskolákról ne szóljunk semmit, felkeltené azt a fájdalmas érzületet, hogy a múlt évben a piacon tartott közös milleniumi ünnepély alkalmával nem volt szegényeknek sem magyar zászlójuk, sem csizmáscskájuk.

Marad a magyar vigasztalására a templom. — A reformátusok isteni tisztelete mint mindenütt, magyar; természetesen itt nálunk, hol a város most szavazott meg csekély összeget, hogy gazdagon dotált más egyházak mellett nem rég alakult egyházuk is lélegzhessék, ez a magyar erkölcsi oktatás csak ritkán eshetik meg. — Az ágostai vallásnak, bár kevesen vannak köztük magyarok, minden hó 1-ső és 3-ik vasárnapján, karácsony, nagypéntek, husvét és pünkösztör tartanak ezek számára isteni tiszteletet. — A katolikus egyház is behozta az utóbbi években a magyar prédikációt; hallja a magyar három sátoros ünnep másodnapján, szt. István napján és május havában, a boldogságos szüz, a magyarok pátrónája hónapjának minden hetében. Az izraeliták is buzgolkodnak a magyar mellett; többről nem szólhatunk.

Már most te társadalom, te hol bizonyítod be, hogy itt magyarországon magyar vagy! Két intézményed van, a kaszinó és a magyar nyelvterjesztő egyesület! — A kaszinó, — csaknem félve valljuk meg itt, hogy benne fölényben van a magyar szellem, félve nehogy valaki élénk alljon bizonyítandó, hogy az a különböző ajkú műveltebb városi lakosok internacionális találkozója. — Áldást kívánunk működésére, ne is rejtsé világát véka alá, hanem fényeskedjék mindazoknak, kik a hazábau vannak!

A magyar nyelvterjesztő egyesület; no, ez speczialiter magyar egyesület, mely kivágta címében is hogy magyar, s jelezte hímzés hamozás nélkül mit akar. — Még a múlt vasárnap megjelent új politikai újságunk a „Reform“ is dicsérte Dr. Hadzsi által irt vezércikkében a Deák Ferencz szellemében alkotott magyar nemzetiségi törvényt azért, mert kívánta, hogy: „az e hazában lakó politikai nemzet egysége teljesen érvényre jusson.“ — Kérdjük miképen juthat ez a politikai nemzetegység létre más-kép, mint úgy, ha minden egyes tagja magyarul beszél és magyarosan érez. — A teljesértékű magyar arany és ezüst pénz kívül belül ugyan-az, a volt hamis hatások csak külsőleg hazudták, hogy 13 próbások. Ki magáról azt állítja, hogy hű fia a hazának szívében lelkében, az nem fog vonakodni annak nyelvét is, mint az egységnek, az összetartozásnak symbolumát nyelvén hordozni. — Ezt akarja elérni az egyet. — Pár nap múlva tartja XII-ik közgyűlését, tizenkét éve áll fenn, kicsi még most is, de serényen munkálkodott; — hogyan, majd jövőben közöljük; most nem akarunk

Odaadott volna tíz évet életéből, ha Margit kezét megnyerheti. Hiába!

Nem volt más választása, föbe löni magát vagy megörülni. Kétségbe esett ragaszkodással szerette Margitot s ez viszont őt. Évek óta a legbensőbb viszonyban voltak egymással, de valahányszor e kérdést fölvetette, mindig tagadó választ kapott, Sokszor föltette magában férfias elhatározással, hogy szakítani fog. Sikerült egy-egy félévre, egy évre. Az idő haladt, Margit huszonnégy éves lett s még sem ment férhez, szülői nem erőltették. Sándor újabb-újabb reményekkel tért vissza hozzá. S kénytelen volt belátni, hogy újból tévedett. Most hasonló jelenetük volt. Sándor idegei már a féktelen vágytól csaknem szétpattantak. Ez a szívből visszahajtott forró vér már csaknem elemésztette.

Oda künn hópihek kezdetek szaldogálni... A kertre nyíló üveges veranda felől besüvöltött a szél. Tulnan az uton járó-kelők öszszébb gomboltak kabátjaikat s ki-ki igyekezett minél gyorsabban hazra jutni. Rövid negyedóra alatt üres lett az utca. A kövezetet borító vékony hólepel egyetlen labnyom sem turkálta föl. Délután öt óra felé járt az idő. A lámpákat kezdték gyújtogatni, pislogó fényük egybeolvadt a szürkés háttérrel. Margit atyja még nem tért vissza hivatalos óráiról, anyja pedig a betegeskedő nagymama látogatására távozott el. Margit azon ürügy alatt, hogy erős fejfájásban szenved, otthon maradt, hogy Sándort fogadhassa, ki a veranda felől a kerten át jött. A házban alig volt pár cseléd.

eléje vágni a közgyűlés előterjesztéseinek. — Hogy miért kicsiny, ezt megmondhatjuk; — bizony kevesen vagyunk itt magyarok: — azok pedig, kik idegen ajkú létökre oly fennen hirdetik, hogy a magyaroknál is nagyobb hazafiak nem tagjai az egyesületnek! (Van azok közül is néhány tagja, — kiknek példáját követhetnék azon született magyarok, kik eddig nem tagjai. Szerk.) Jöjjetek hát lelkes hazafiak, bár mely nemzetből is származtok legyen, segítsétek elő annak működését! — Árpád ezer év előtt megállapította a hazát, századok folytan terepélyes fává növekedett az általa elültetett mag, az ég különböző tájairól jött maradak enyhét s nyugodt fészket találtak lombjai alatt. — Ha megpihentetek, ha fészket raktatok ágain, ha tetszettek szerint csicsereghettek rajta, ne kívánjátok, hogy extra gyümölcsöt is teremjen kikkinek szája ize szerint. — Ha pedig igazán akarjátok — a mint hirditetek — e hazának nagyságát egységét, akkor vele együtt érezetek, vele együtt gondolkoztatok, vele együtt beszéljétek. Lehet és van is a szívnek két szivkamarája, két szivpitvarja, de azért még is csak egy a dobbanása. Dayka.

NAPI HIREK.

Zmejanovits Gábor püspök a múlt csütörtökön Sztojadinovits Sándor verseczi es-perest és Malusev J. plébánost állasuktól fel-fügésztette és az egyházi funkciók végzésétől is eltiltotta. Ezen szigorú eljárásra az szolgáltatót okot, hogy nevezett lelkészek a püspök iránti engedelmséget megtagadták.

Athelyezések. Dr. Babinszky József helybeli állami főreáliskolai hittanár, hason minőségben a szegedi állami főreáliskolához helyeztetett át. Helyét Amberger Arthur eddigi közs. isk. hittanító foglalja el. Amberger helyére Endres Jakob német-eleméri segét lelkészt disponálta Dessewffy csanádi püspök.

Állami főreáliskolánk segítő egyesülete javára rendezendő estély műsora a következők leendő: 1. Nyitány. Boildier Antal, „Bagdadi kalifa“ cz. operájából. Előadja a reáliskolai ifjúsági zenekar. 2. Flipper és Nobbler. Vigjáték 1 felvonásban, írta William Brongh. Fordította Csiky Gergely. Előadják: Flipper, Paks János VIII. oszt., Nobbler, Dörner István VII. oszt., Jim, Blum Károly VIII. oszt., Maiodemeti lakó, Schöpflin Alajos VIII. oszt. 3. A Népdalok, Herczeg F. „Nászuton“ című bohózatából. szerette Lanyi Ernő. b) Madárdal, Sztojancovics Jenő „Kis molnárné“ cz. operéijéből. Czigányzene kísérete mellett éneklí Gettmann Mariska k. a. 4. A levél, vig monológ írta Gabányi, előadja Halmos Béláné urhölgy. 5. Magyar népdalok, czigányzene kísérete mellett éneklí Rezuca Lujza k. a. 6. Váratlan fordulat. Maganjelenet, írta Murai Károly, előadják: Schmidt Irma k. a. és Kovalik János, főreáliskolai tanár. 7. Nászkar, Wagner „Lohengrin“ cz. operájából, előadja az ifjúsági énekkar. Belépti díj személyenként 1 frt., Csáládi jegy 3 személyre 2 frt. 50 kr. Jegyek előre

— Margit, vette fel a szót újból Sándor, jól tudom, hogy neked kötelességeid vannak, tudom, hogy a név, a mit viselsz, az a kor, a melyben élsz, ugyszólván szétféphetlen bilincseket rak rád. De ne feledd, hogy a nőnek hivata-s szerelmesét követni; hogy a legszentebb kapocs, a mi a nőt férfihez kötheti, erősebb mindennél s hogy a gyöngébbnek szakadnia kell. Te nem tehetsz kivételt!

Szavai mindinkább emelkedőkké, mondhatni fenyegetőkké váltak. Szemeiből izzó láng-sugár tört elő, Margit szinte félve húzódott vissza tőle. Megpróbálta kérlelni.

— Sándor, ne kívánj tőlem lehetetlent; tudod hogy nagyon szeretlek, de ezt az áldozatot ne kívánd tőlem: a mi szerelmünk cél nélkül való, megmondtam régen, legelőször, még mikor alig ismertelek. Hányszor mondtam, legyünk jó barátok, büszke leszek erre a barátságra, most is azt mondom, légy nekem igazi jó barátom.

Annyi sok hízlgő volt e szavakban, oly sokszor sikerült ezzel Margitnak elodázni a katasztrófát; most is azt hitte, Sándor engesztelhető lesz; csalódott.

— A te barátságod! Midőn nyiltan kimondod, hogy máshoz elmégy feleségül? Nem kell, szerelmedet akarom, értsd meg szerencsétlen!

— Sándor térj eszedre! Megakarsz ölni?! Elégdj meg azzal, a mit mondtam, hiszen ugy is csak ez köt az élethez, ezt is szét akarod szakítani?! Menj haza, atyám minden perczen jöhét; engedj magamat kipehennem.

válthatók a Kirchner-féle papirkereskedésben. Kezdeté fél 8 órakor. A meghívók s az aláírási iver e hetén fognak szétküldetni. Tanuló ifjúságunk ezen szép vállalkozását a legmelegebben ajánljuk t. cz. közönségünk nagybecsű figyelmébe és partfogásába.

Uj ügyvéd. A temesvári ügyvédi kamara Dr. Olteanu Aurélt Versecz székhelylyel tagjainak sorába bejegyezte.

Halálozás. Dr. Steiner Izidor helybeli orvos fia Arthur, kinek Budapesten jó nevű czukrászdája volt, f. hó 27-én itt helyben szülei házában élete 27-ik évében elhunyt. Béke poraira.

A helybeli róm. kath. hitközség ez idei nagygyűlését múlt csütörtökön a községi fiúiskola rajztermében tartotta meg, Lászlóffy László, apát-plébános, egyházi elnök, meleg szavakkal üdvözölvén a megjelenteket és a gyűlést megnyitván, Dr. Seemayer Károly, világi elnök, a múlt év nagyobb alkotásaira és kimagasló eseményeire reflektált. Azután Milleker Bódog I. jegyző, az évi jelentést olvasta fel, mely hű képe a hitközség múlt évi életének és az egyház tanács tevékenységének. Braichler K. N., gondnok, zárszámadásából kitünt, hogy a hitközségnek 1896-ban 14.732 frt. 53 krnyi bevétele és 13.211 frt. 38 krnyi kiadása volt; a pénztári maradvány tehát 1.521 frt. 15 kr rugott. A Glöckner József, II. jegyző, által elődott 1897. évi előirányzat a következő végösszegeket mutatja fel: bevétel: 11.250 frt., kiadás: 9.656 frt. 17 kr. főlöslég: 1.953 frt. 83 kr. Örömmel regisztráljuk hitközségeink legtekintélyesebbjének eme szép virágzását, mely első sorban két derék elnökének tapintatos vezetésének köszönhető.

Városi muzeumunkban ma d. e. 10—12 óráig a város milleniumi tárgyai láthatók; a földszintén lévő régiséggyűjtemény ma zárva van.

A legközelebbi közigazgatási bizottsági közgyűlés február hó 9-én kedden fog megtartatni.

Álarczos és jelmezbált rendezett a múlt szombaton a helybeli műkedvelők társulata a vigadó termében, mely alkalommal igen nagy közönség jelent meg s kedélyesen mulatott az álarczosok bohóságain. A mulatság jelentékeny tiszta jövedelme a tűzoltó egyesület javára fordítatik.

Rövid hírek. A verseczi könyvnyomdászok és betűszedők álarczos és jelmezestélye iránt, mely holnap Hefőn tarttatik meg, a vigadó nagytermében a közönség körében nagy érdeklődés uralkodik. Belépti díj személyenként 60 kr. családjegy 1 frt 50 kr. Jegyek előre válthatók a Kirchner-féle felvételi irodában. — A Baross-féle szállodában és a következő napokon daltársulat működik, közben Sommy a híres kauschukember is produkálni fogja magát.

Fehértemplomi hírek. Dr. Kovacsics Ágoston járásbírónk tiszteletére fehértemplomi barátai és tisztelői fényes bucsústélyt rendeztek a múlt Vasárnap, — Niamenssy Mihály, kir. tanácsos, közjegyző fia, ifj. Niamessny Mihály a napokban avatott a budapesti tudományegyetemen a jogtudományok doktorává.

Istenem, mily keserű is ez a hazug élet!!

A távolból egy batár robogása hallatszott, a párolgó szürkék a kertajtó előtt állottak meg.

Nézd! itt van a kocsim! jöjj, többé sem lsten, sem ember nem választhat el! — s e szavakkal, mint könnyű pelyhet, karjaira kapta az elsápadó leányt.

— Várj... ne még egy perczet... ott van az asztalon... az anyám arczképe... hadd, vigyem magammal... s emberfölötti erővel kiszakítva magát, megnyomta a villanyos csengetyüt s az ajtót felszakítva, rémült sikoltással rohant a másik szobán keresztül.

Tornaynak csak annyi ideje marad, hogy a kerti ajtón keresztül elmenekülhessen. Lehuzta a batárd mindkét ablakát. Agyveleje, mint egy tulfutott kazán szét akart pattanni. Utolsó reménye megsemmisült, utolsó kísérlete meghiusult.

Hazaérve, a lovakat ki sem engedte fogni. Rövid pár sorban ügyvédjének egy levelet irt, melyben megbizza jószágának eladásával s készpénzét magához vevén, örökre eltűnt a vidékről. Senki sem tudta hová. Utóljára Transvaalból irt ügyvéjének, ki neki a birtokáért járó félmilliót ide küldötte.

Margitot egy év mulva egy hosszú, sovány tűzér ezredes vette nőül, a kinek három felnött gyermeke volt. Ezt is más garnizóba helyezték át.

* * *
Vége következik.

— A fehértemplomi „Magyar társaskör” mely egy tagjainak, mint a körrel rokonszenvező művelt közönségnek mindig igyekezett a szellemi felzárkózásáról gondoskodni. Február 13-án táncestélyt rendez, márczius 6-án pedig jelmez-estélyt. — Az állami főgymnasium segélyező-egyesülete és önképzőköré javára 1897. február 1-én a német dalkör helyiségében Hangvezsenyt és Táncestélyt rendez, melyre a rendező bizottság e napokban küldötte szét a meghívókat.

Elismerés. A szegedi kir. főügyész azon alkalomból, hogy a vezetése alatt álló kir. ügyészség 1896. évi ügyforgalmi kimutatásából arról győződött meg, mikép a befolyt ügyek mind feldolgoztattak, hátralék nem maradt, ezek vezetőihez, közelebről Dr. Perjéssy Mihályhoz a fehértemplomi kir. ügyészség vezetőjéhez is, meleg hangú leiratot intézett, melyben úgy neki mint alügyészeinek fáradságtalan szorgalmukért elismerését fejezi ki.

A Kornélia fürdőben a téli uszoda mult Szerdán a közönség használatára átadott. Dél-éltől 7—9-ig, és 11-től esti 7 óráig a férfiak, d. e. 9—11-ig pedig nők használhatják.

Magyar színészet N.-Becskerekén. N.-Becskerek városának színügyi bizottsága dr. Grandjean polgármester elnöke alatt tartott ülésében foglalkozott a jövő őszi szezon kérdésével. Az impulzust a lugosi szingyámolító egyesület átirata adta, melyben azon javaslatot közlik Nagybecskerek városával, hogy a délvidéki színházak vezetése a jövő idényben is, pályázat melldzésével, Peterdy Sándorra bízassék. A színügyi bizottság magáévá tette a lugosi egyesület javaslatát, de azzal a feltétellel, hogy Peterdy előbb mutassa be jövő évi társulatának névsorát. Egyben felszólítja az igazgatót, hogy az operette-személyzet megválogatására nagyobb súlyt fektessen. Szóba került egy Szabadka—Nagyberek, esetleg Nyitra—Nagybecskerek szövetkezett kérdés is, de a többség a jelenlegi állapot mellett nyilatkozott, annak hangsúlyozása mellett, hogy a délvidéki színházszövetkezett társulatárcsak öszszel reflektál, tavasszal pedig egy nagyobb társulatnak adja ki a színházat.

Versecz-Fehértemplomi kör következő meghívót küldte be szerkesztőségünkhöz: Van szerencsénk a „Versecz-Fehértemplomi kör” folyó évi február hó 3-án este 8 órakor tartandó IV. rendes közgyűlésére. (a kör helyiségében Hunnia kávéház külön terme) tisztelettel meghívni. Targysorozat: Elnöki megnyitó és évi jelentés. Titkári évi jelentés. Pénztárosi évi jelentés. A felmentvény feletti határozathozatal és a tisztviselők leköszönése. A tisztviselők megválasztása az 1897. évre. Esetleges indítványok. Kelt Budapesten, 1897. január hó 25-én. Dr. Niamessny elnök. Kohn Emil főtitkár.

Népesedési statisztika. A mult 1896-ik esztendőben született városunkban rom. kath. fiu. 219 törvényes, 22 törvénytelen; leány 239 törvényes, 25 törvénytelen; összesen 505; Görög keleti: fiú 162 törvényes, 17 törvénytelen; leány 157 törvényes, 16 törvénytelen; összesen 352; Református: fiú 5 törv., 4 törvtelen; leány 3 törv., 4 törvtelen; összesen 16; Lutheránus: fiú 2 törv.; leány 3 törv.; összesen 5; Izraelita: fiú 11 törv.; leány 10 törv.; összesen 21; Gör. kath. fiu 1, unitárius fiu 1. A születések összes száma 901. Meghalt rom. kath. férfi 139, nő 164. összesen 303; gör. kel. férfi 152, nő 133, összesen 285; református férfi 6, nő 3, összesen 9; evangélikus 3; izraelita 8; gör. kath. 1, unitárius 1, halva született volt 24. A meghaltak összes száma 633. A születések száma tehát 268-czal haladja meg a halálozásokét. A halandóság a születésekhez viszonyítva a rom. kath. 60% a gör. kel. 78% a reformátusoknál 56% a lutheránusoknál 60% az izraelitáknál 38%. A fentebbi kimutatásból az is kitűnik, hogy a reformátusok az utóbbi években szépen megszaporodtak városunkban.

Czimbitorlás. Egy erfurti magkereskedő, Schmidt J. C., nem elégszik meg, hogy ő német császári kir. szállító, hanem, mint hirdetései olvasható, új czime: erfurti császári és kir. udvari szállító. Még eddig Erfurtnak nincs külön császárija, vagy csak nem akarja a magyar közönséget félrevezetni, hogy osztrak császári és magy. kir. udvari szállító?

Az Albach-féle plasztikus képek kiállítása folytonosan több több látogatót vonz, s tanulságot szerez. A képek sorozata hetenként változik. A jövő héten a Vilmos csatona képei kerülnek közszemlére. A kiállítás megtekintését melegen ajánljuk olvasóinknak.

A közönség védelme. Jó pénzért rossz portékát vásárolni az a legbosszantóbb megkárosi-

tása a közönségnek. Ez leginkább az élelmi és élvezeti szereknél szokott előfordulni, mivel a nevezett árúk tetszetős külseje miatt sokszor csatlakozik az ember. — Ugy történik ez az általános kedveltségnek örvendő Kathreiner vagy mint általános nevezik „Kneippkávét” nál is, családásba ejti a vevőt a csinos pakolás, s a hamisított árúért ugyanannyit fizetnek, mint az eredeti árúért. Természetes, hogy a háziasszony a valódi kávé tulajdonságairól sok dicséretes hallva vagon csalódik, mert a valódi Kneippkávét kitűnő tulajdonságait csak akkor lehet felismerni, ha előttünk párolog. Ugyanazért igen fontos, hogy a háziasszony, a bevásárlásnál ügyeljen arra, hogy a pakoló papirosan rajta legyen ezen név „Kathreiner”. Csak ezen esetben vonatkozhatik a kávére Dr. Mansfeld M.-nek a „bécsi élelmi és élvezeti szerek megvizsgáló intézete” főnökének azon állítása, hogy a többi kávé felett a „Kathreiner”-féle foglalja el a legelső helyet.

Farsangi mulatságok.

Február 1. A könyvnyomdások és betűszedők továbbképző egyesületének bálja (Glückmann-féle vigadó).

Február 6. Vörös kereszt egyesület bálja (Glückmann-féle vigadó).

Február 13. A munkások dalárdájának mulatsága (Szöllővényige).

Február 20. Az állami főreáliskola estélye (Glückmann-féle vigadó).

Február 20. Az I. sz. betegsegélyező egyesület mulatsága (Szöllővényige).

Február 27. Az iparosok dalárdájának dalestélye (Glückmann-féle vigadó).

Február 27. A Szocialdemokraták (?) mulatsága (Szöllővényige).

Február 28. Katonai zenekar hangversenye (Glückmann-féle vigadó).

Márczius 3. Buesú a farsangtól (Hiringschmaus) (Glückmann-féle vigadó).

Irodalom.

Hazánk történelmének évlapjain egyik legszárkább s leggyászosabb korszakát képezi I. Lipót uralkodása (1657—1705). E korszakba esik a politikai vérifürdők egész sora, Bécsuhelytől kezdve Eperjesig, s e korszak látta utoljára felvillanni II. Rákóczy Ferenc kezében a szabadság kivívásának szentelt kardot. Ki e borzalmas korszak leírását a maga egész valóságában olvasni akarja, az vegye első Szalay-Baróti „Magyar Nemzet történeté”-t (kiadója Lampel Róbert, Wodianer F. és fia Budapest) melynek most megjelent s hozzánk is beküldött ötvennegyedik fizetése ritka élelmséggel eszteli az említett korszak pár tragikus felvonásait. S teszi ezt oly pazar s az érdekesnél érdekesebb képdísz kíséretében, minőt hasonló irodalmi alkotásnál eddig alig láttunk. Mindjárt a fizet első lapján mint külön mellékleten látjuk II. Rákóczy Ferencnek férfias szép arczképét, a többi illusztrációk dúsz voltáról pedig hadd szóljon itt e kimutatás Forgách Ádám, Ersekujvár ostroma 1663-ban. Az észleki hid, Kanizsa ostroma 1664-ben, Zrínyi harcra a törökökkel Kanizsa előtt, Zrínyi Miklós halála, Wesselényi Ferenc nádor arczképe és aláírása, Wesselényi és Zrínyi Péter szövetség levele, Wesselényi, Nádasdy és Zrínyi titkos szövetségre lépnek egymással, Nádasdy Ferenc ifjabbkori arczképe és aláírása, Zrínyi Péter arczképe, Frangepán Ferenc arczképe, Rottal János gróf, Hoher János báró, Frangepán Ferenc halálos ítélete, Zrínyi és Frangepán kivégzése, Nádasdy Ferenc kivégzése, Nádasdy Ferenc arczképe, I. Lipót király, Széchenyi György kalocsai érsek, Lobkovicz Venczel herceg.

Nyilttér.

Hamisított fekete selyem. Egészünk el egy kis mintát a venni szándékolt selyemből, és a hamisítás rögtön kiderült: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar kiállzik, maga után csakoly barna hamut hagyván: addig a hamisított selyem (mely zsíros színű szallónás lesz és könnyen törlik lassan tovább ég (minthogy) postszállai a festanyagtól telítetten tovább izzanak és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak meg-görbül. Ha a valódi selyem hamuját össze nyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem. **Henneberg G. (cs. és k. udvariszállító) selyemgyára Zürichben,** házhoz szállítva postabér és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyhöz való akár egész végeket valódi selyem szövetekből. Svájcba ezimzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Hirdetés!

Nyugdíjjal összekötött állással bíró tisztviselők és katona tiszték — az utóbbiak házassági biztosításokra is — **magas személyhitelt nyernek.**

Továbbá földbirtokokra 50 éves amortizációs kölesön nyugtatik 5% törlesztés mellett, melyben a tőke és kamat törlesztés befoglaltatik.

Ajánlatok:

Budapesti Jelzálogtőzsde,

Jozsef-körút 19. sz. alá kéretnek.

47. szám. — 1897.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi 60. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a verseczi kir. járásbíró 1896. évi 16378. számú végzése következtében Dr. Markovics György ügyvéd által képviselt Olgyai Nagy Pál javára Komány Ede ellen 500 frt. s jár. erejéig 1896. évi december hó 33-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 613 frt. 20 krra becsült butor, ágy és ruhaneműből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladotnak. Együttal az 1881. évi 60. t. cz. 120. §-a értelmében Stengl J. czég részére a csatlakozás kimondatik.

Mely árverésnek a verseczi kir. bíróság 2481/1896. sz. végzése folytán 500 frt. tőke követelés, ennek 1896. évi február hó 15-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 45 frt. 05 krrban bíróilag már megállapított költségek erejéig Verseczen alperes lakásán leendő eszközzésére 1897. évi február hó 8-ik napjának d. u. 8 óráig határidőül kitéztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Verseczen 1897. évi január hó 26-ik napján.

Fixmann György,
kir. bir. végrehajtó.

Kimutatás

az 1896. év végén egyenes adóval, hadmentességi díjjal és fegyveradóval hátralékban maradt ismeretlen tartozkodásu egyenekről.

Állami adó.

Schüssler Antal, Wagner József, Jovanovits Sándor, Zimmermann Lipót, Kóczér János, Fischer András, Humpel György, Beer Lipót, Trifunovits Döme, Huth Janos, Windauer Fer., Berbekar Vasile, Uwina Hubert, Jekl Márton, Lauert Janos, Grünwald József, Richter József, Hökl Rudolf, Langer Gyula, Gligorovits István, Schwab Miklos, Oberst József, Jörg Endre, Rosenberg Emil, Mannheim Miksa, Milleker Lipót, Schönborn József, Schmidt Simon, Braun Fer., Milbert Janos, Theisz Sebastian, Hamer Stefan, Habschied Ferencz, Rancsin Steja, Szehors J., Demartin János, Kohl Adam, Götz M., Ekert János, Nudisz Miklos, Schenky József, Szilágyi József, Lilykovits Nika, Thier Jan., Vojnov János, Bruno Emil, Ladó Mihály, Beker Andras, Moravets János, Roman Sándor, Wojnov Jakab, Seemayer József, Misché Matyas, Frenk Konrad, Stefanovits Maria, Pal Dezsó, Wolfinger Izidor, Letsch József, Milicsin Manoilo, Hoffman Fer., Schlarp Károly, Petkov Koszta, Deutsch Ernest, Halász Iren, März Paula, Lesko József, Posztics Jován, Popovits Drag., Quiser Adolf, Schmidt Ferencz, Schor Vlad., Schwarcz János, Czeller Antal, Friedman Béla, Richa Jozsef, Szabovljev Vasza, Henz András, Reiply Jozsef, Jakobi Marton, Tröszter János, Radisits Károly, Petrovits Pal, Mark Lipót, Habschied Ferencz, Milutinovits Dusan, Veil Zsigmond, Tetz József, Laczin Vasza, König Ferencz, Kliczin Todor, Viatov Gyura, Nesztorovits Gyorgye, Kesanszky T., Lorencz András, Paunov Gyoka, Terzen Gy., Pauser József, Stojanov Svetislav, Szavits Nesztor, Trefinger Gregor, Joviczin Rada, Palin Gy., Ribarov Steja, Klinek Adolf, Jovanovits Milán, Kohn Leo, Hergatt Antal, Neskov Jova, Gyokits Milivoi, Bruk Peter, Risztics Jozca, Erös Miklos, Cservenka Jakab, Kunszt Mihály, Pankovits Dragutin, Mitrovanov Jozca, Miklea Juon, Muncsits Vlada, Gaspar Jozsef, Markovits T., Weber Kálmán, Richard Emanuel, Kutman N., Zsupanszky Zsarko, Dulger Peter, Gebner Józ., Pecht Peter, Dragomirov Karoly, Hatz József, Matzek Jakab, Talpes Koszta, Nagy György, Popovits Vasza, Szavits Gyura, Grebensan Vasza, Lukács Mihály, Martin Jakab, Konrad József, Hok Lajos, Lomos Jozsef, Schäfer Balint, Frey Aurel, Podolitz János, Marthe Nandor, Manerusz Matyas, Wagner Otto, Stojakovits I., Antonovits Csedimir, Schulcz János, Friedman Adolf, Fútelez Miklós, Stokits Stefan, Watz Teodor, Klein Adolf, Horváth Lajos, Janosy Gusztáv, Bugyinszky Péter, Untermayer Vilm., Wiener Ferdinand, Nikage Richard, Friedrich János, Mayer Károly, Hoffman Ferencz, Letsch János, Kumer Ant., Eisenzopf János, Heinzman Anna, Janulek Agnesz, Mancsu Maria, Marjan Antal, Billman Matyas, Veszl Gusztáv, Vracsegajacz Kata, Jovanov Szava.

Hadmentességi díj.

Jovanov Pavle, Konstantinov Jovanov L., Mochillo Géza, Krevets Robert, Csövek Matyas, Trnyancz Dimitrie, Bohaczky Henrik, Valenta Károly, Verei Istvan, Jovaneszko Vladimir, Szimion Szima József, Jambek Jandak József, Emberich Mihály, Jettin Ferencz, Kitzinger Alajos, Kohn Leo, Bublak Krebs August.

Városi adóhivatal

Verseczen, 1897. évi január hó 27-én.

Bodry,

tanácsnok, mint városi adóhivatali főnök.

Sömör gyógyítása.

A száraz, nedvező pikkelyes sömört (dobrocot) és a velük járó türethetetlen **viszketőséget** biztosan gyógyítja — még azokon is, a kik eddig sehol sem tudták meggyógyulni — **Hebra dr. sömör-halál** (flechtentod) nevű szere. Alkalmazása külső és ártalmatlan. Ára 6 frt. Az árak pénzben vagy levélbélyegben való beküldése után vám- és portófizetés nélkül küldi a **St. Marie-Droguerie Danzig** (Németországban).

11. szám. — 1897.

Pályázat.

A verseczi községi népiskolánál üresedésbe jött rendes tanítói állásra ezennel pályázat hirdettetik. Javadalom: 650 frt. évi fizetés, 150 frt. lakbér, 3 öl kemény hasábos tűzifa és ötödévi pótlék. Az állás f. évi szeptember hó 1-én elfoglalandó. Kellően felszerelt kérvények alulírottak küldendők márczius hó 1-ig.

Verseczen, 1897. évi hó 31-én.

Seemayer János,
kir. tanácsos, iskolasz. elnök.

Meghívó!

A verseczi „Caszinó“ folyó évi február hó 7-én délután 3 órakor saját helyiségében első rendes közgyűlést tartja, melyre a Caszinó tagjait tisztelettel meghívja.

A választmány.

Tárgysorozat:

1. A választmány évi jelentése.
2. 1896. évi számadások felülvizsgálata.
3. 1897. évi költségeloirányzat megállapítása.
4. A „Caszinó“ pénzeinek elhelyezésére vonatkozó választmányi indítvány.
5. Netáni indítványok tárgyalása.
6. A választmány és tisztikar megválasztása.

Első magyar gazdasági
gépgyár részvény-társulat.

Gőzeséplőink

a tökéletesség legmagasabb fokán állanak.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára

mely a gazdálkodáshoz szükséges

összes
gazdasági gépeket gyártja.

Részletes árjegyzékkel és szakbavágo felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Kérjük minden kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Czím:

Első magyar gazdasági gépgyár
részvény-társulat

BUDAPESTEN.

Czímre jüggelni tessék.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszere ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik közsvény-nél, csúznál, tagzsárgatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszer-tárban készlethez van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter czéggeljelzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.**

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Fürdőárak.

Kádfürdők.

Az árak fürdőruha nélkül értendők.

Kettős medencefürdő	1 személy	1 frt.	— kr.
dtto	2	1	20
dtto 2 medence	2	2	—
dtto 2	3	2	20
dtto 2	4	2	40
Medencefürdő	1	—	80
dtto	2	1	20
I. osztályú kádfürdő	1	—	50
I. dtto	2	—	90
II. osztályú kádfürdő	1	—	35
II. dtto	2	—	60
1 szem. fürdőruha, 1 lepedő			
1 törülköző		—	05

Gőzfürdő.

Egyes jegy darabonként	— frt.	60 kr.
10 drb. jegy együttesen	5	—

Uszoda.

Az árak fürdőruha nélkül értendők.

a) Felnőtteknek		
egyes jegy darabonként	— frt.	25 kr.
10 drb. jegy együttesen	2	—
tanítás (12 jegy)	5	—
b) 12 éven aluli gyermekeknek		
egyes jegy darabonként	—	15
10 drb. jegy együttesen	1	20
tanítás (12 jegy)	3	—
c) nézők személyenként	—	10

A tanításért váltott jegy az uszoda használatához jogosító jegyen kívül váltandó. Használatlan tanítás-jegyek nem térítettek meg.

Uszodában a ruha ára.

1 lepedő	05 kr.
1 uszonadrág	03
1 törülköző	03
1 női fürdőruha	10

Versecz, 1897. évi január hó 20-án.

„Kornélia-Fürdő“.

Ki iszik

Kathreiner-féle
Kneipp-maláta-kávét?

Mindenki a ki félti az egészségét és mégsem akar lemondani a kávé megszokott kellemes élvezetéről. Mert a Kathreiner-kávé hozzájárul általánosan ismert és rendes használatnál annyira egészségrontó hatása. *****

Mindenki a kinek egészségét valami megrontotta. Különösen ideg- s gyomorbántalmakban szenvedőknél sok ezer esetben a legegészségesebb és a legkönnyebben megemészthető italnak bizonyult a tiszta Kathreiner-kávé. *****

Minden asszony és gyermek, a kiknek gyöngye szervezetére különösen jótékony hatással van a tápláló Kathreiner-kávé s a kik kellemes, enyhe íze miatt, ugy bakkávéval keverve, mint tisztán nagyon szeretik.

Mindenki a ki a háztartásban takarékos, de izletes és a mellett egészséges kávéitalt mégsem akar magától megvonni. Takarékosági szempontból is ajánlható a Kathreiner-kávé, akár bakkávéval vegyítve, akár tisztán. *****

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé valóban egészségi és családi kávé, a mely szemekben a

legjobb malátából készül; a bakkávé kedvelt ízét a Kathreiner-féle gyártási mód adja meg neki, a mely a leghíresebb szaktekintélyektől elismerve, minden művelt államban tért hódított. Csak a Kathreiner-kávé egyesíti magában a bakkávé kellemesen ingerlő ízét és a malátakávénak egészséges, orvosilag elismert és megerősített előnyeit.

Kérelem: Tévedések és megkárosodás kikerülése végett bevásárlás alkalmával tessék jól vizsgálni az eredeti dobozra, a melyen ez a felírás van **Kathreiner.**

Az olyan csomagban, a melyen nincs rajta a Kathreiner név, hamisított kávé van.

Ernyő bejő

